

Tacoma Tidende
O. M. OVERN
Utgiver
Utkommer hver fredag
Suite 308-309 Scand. Am. Bank Bldg.,
Tacoma, Washington
Abonnementspris:
Washington, Alaska, Oregon, California, Idaho, Arizona and Nevada, helt år \$1.50
halvår \$0.80
Øvrige stater og besiddelser i U. S. aarlig \$2.00
Til Kanada, aarlig \$2.00
Til Norge, aarlig \$2.50

Tacoma Tidende
O. M. OVERN
Published every Friday
Suite 308-309 Scand. Am. Bank Bldg.,
Tacoma, Washington
Subscription Rates:
Washington, Alaska, Oregon, California, Idaho, Arizona, Nevada, yearly \$1.50
6 months \$0.80
In Remaining States and Possessions of U. S. yearly \$2.00
In Canada, yearly \$2.00
In Norway, yearly \$2.50

Tacoma Tidende

- Vestkysten -

The most widely circulated Foreign Language Newspaper in Tacoma

NO. 36.

TACOMA, WASH., FREDAG DEN 5. SEPTEMBER, 1919.

29. AARGANG

Naar Slöref löftes

Helt indtil verdenskrigen høsten 1918 gik ind i sin siste og avgjørende fase var alle de, som ikke netop stod i de store begivenheters centrum imponert av den enighet, som syntes at prege centralmakternes militære ledelse. Man kan indtryk af, at det hele gik glat og sikker paa kommando fra Berlin eller det store tyske hovedkvarter — uten dissonanser og uten mislyd.

Nu, da snart et aar er gået siden drønet af verdenskrigens siste kanonskud døde hen ide fransk-tyske krenstrakter og memoires og avsløringerne tid er begyndt — nu fortørn mangt og meget sig anderledes, end det gjorde da man stod midt oppe i de store begivenheter som avgjorde de verdens skjæbne for arhundredre fremover. Og allerede nu er det blit tydelig, at der under centralmagternes skinnende og tilsyneladende saa sterke "enhetsfacade" allerede tidlig skjulte sig megen skrypelighed og misnøje, samtidig som det blir mer og mer klart paa ententens side mangel paa organisert enhet — i mange tilfælde for en ikke ringe del af ihvertfall — er opvejet av den forstaelse og sympati, som præget øernes opræden.

Liksom det for centralmagternes vedkommende er fra Østerrike-Ungarn at de politiske avsløringer fra krigen tid først er utgaat, saaledes er det ogsaa det tidligere habsburgske keiserdommes militære ledere der først har løftet tilside det slør, som under krigen skjulte for saa mange og sterke divergencer og misstemninger, hvad der øverste kommandoforhold angik. I den for et par maaneder siden utkomme bok af journalisten Nowak: "Der Weg zur Katastrophe," har nemlig ingen ringere end den østerriksk-ungarske geniale, men omstridte generalstarbschef, feldmarskalk Conrad von Hotzendorff sagt sin uforholdne mening om det højt besungne tysk-østerrikske samarbeide og hvad

(Forts. side 4.)

Det som dør

"Derfor er det, som dør i den beste af alle verdener, alt det, vi sætter pris paa — det skjonne, det egne, det oprindelige. ... Ti intet folk lever avskjønhet — or meggen utvikling er farlig. ... Tilværelsen er indrettet paa, at enhver organisme, der vil leve, ikke maa være forfølsom. 'En viss grov bevægelsitet i den vigtigste ledemot — ikke mere. Naturen stanser selv den utvikling, som er gaat forvidt, ved at dræpe de forfinede ...

Derfor — alt det vi elsker — poesiens, kunsten, det utsøkte, det sjeldne — det er utsammen av det, som dør. ... Fremtiden tilhører to folk: tyskerne og amerikanerne. ... Det er preusserne og yankeeerne, som skal arve jorden og dække den med dees millioner, som med en stor uniformert granskog

Ser du ikke, hvor de allerede opsluker alt, som kan opslukes, og fortænger alt, som ikke vil la sig indsmelte i det store pan-germanien? Se, hvor Frankrike sitter døende, alene og utstøttet, paa randen af Europa — den siste vogter av den siste hellige id!"

* * *

Det var i 1892, at jeg skrev disse linjer — og nu jeg ved et tilfælde gjenfinde dem, saaer de mig — det er, som kunde de vært skrevet iagaa. Kun at tonen, undertonen, denne gang maa lyde endnu dybere. Ti da jeg skrev "Livets Træ", var den store krig endnu ikke gaat hen over Frankrike — Frankrike hadde ikke mistet en million syv hundre tusen af sine bestre mænd, avsundt. ... Og otti tusen kvadratkilometer fransk jord laa ikke hen som en øde ørken, hvor vandløpene forsumper, harkerne bærer ukrudt og kun vildtet trues og yngler. ... Det er en endeløs ødeørk, som nu skiller Frankrike fra Tyskland — en av disse store vildskove og vildmoser, som i gamle dage var rikerne grænser — Kolmarden, Danischwald

(Forts. side 4.)

Rusland

I april og mai forte automobilen mig gjennem høyt frygtede øde. Jeg saa de sørderhjemmede skoge ved Verdun, jeg saa La Somme — Alber, Péronne, Bapaume — jeg saa Noyon, hvor to stumper af kirken taarne rager mot himlen som arme; hænderne der er hugget av, og Saint Quentin, hvis veldige kirke ikke mere ligner et verk af menneskehand, men løfter sig som et sørderret fjeld over de endeløse ukrudtmarker, som engang bugnet av roer og korn. Her har krigens hov traadt — her gror ikke mere føde godt at si.

Hovedsaken er dog at de har erklaert sig villige til at støtte hans arme med vaaben og levnetsmidler. Før Koltchaks nær Strassburg. Der stod en tilbagevendt soldat, endnu i uniformen, og gravet besværlig i en ruinhop; hans kvinde stod ved siden og saa paa. Vi nærmest os og begyndte en samtale.

"Jeg graver efter min svigermor, min egteskapskontrakt og tre tusen francs i seddelpenge. Kontrakten og pengene er i et jernskrin."

Vi spurte ikke efter hvor svigermoren var — hun laa iethvert fald begravet under grusdyrken. Det er luftbombardementet, som har ødelagt byen?" spurte vi.

"Nei — boherne stak id paa — det var straks i begyndelsen af krigen, de kom her. De fortalte, at der var nogen, som havde skudt paa dem." "Ja", falder konen ind, "boherne gik fra hus til hus og kastedt brandbomber ind. De hadde ogsaa benzinsprøjter, som de oversprøjtede huse med. Dem, som reddet sig fra ilden, skjot de, naar de kom. Der var en dame, hun vilde flygte ind paa kirkegården med sin lille flatter — en liten pike paa 5—6 år — boherne tok og stillet dem op mot kirkegårdsmuren og skjot dem ned! —

Aa, monsieur jeg kan ikke tro at tyskerne er mennesker, som vi andre — det maa være en slags djævle."

"Vor sognefoge", galder nu manden ind, "reddet sig som ved et under! Boherne jog ham ind i et bændende hus — men han slap ut paa den anden side og holdt sig gjemt i et krat, som laa like bak."

"Og nu?" spør en af os.

"Ja, vi søker jo at faa lidt orden paa det," sier manden, og ser sig om. Det ser ikke videre noblet ut i Rouvers — ikke et helt hus — de, tyskerne ikke fik brændt, er siden blit ødelagt af de alliertes bomber — vi er jo stadig paa valpllassen ved Verdun. Et par familiier er vendt tilbage — syv, otte mænd, tre fire kvinder. "Men man har jo ingen steder at være," sier manden. "Vi sover nede i en kjælder, derover" (han peker); "det kan jo ogsaa gaa, saalange veiret er godt. Men til vinteren — hvad skal vi stille op? Om vi endda kunde få nogen af de tyske fangers barakke, naar de nublir hjemsendt. Men det hører nok under et andet ministerium", tilføjer han resignert.

"Hvordan er forpleiningen?" lyder et spørsmål.

"Mm.", svarer manden. "Den er langt borte. Vi har femten kilometer frem og femten kilometer tilbage, for vi naar til proviantstationen. Det er over i Meusthe-et-Moselle!"

"Tredive kilometer ialt!" "Ja, tredive kilometer frem og tilbage. Og saa er det ikke stort bevidt. En stump grønsalatflesk — saa meget som saa" (han viser os længden af sin pekfingre). "Og ingen pinard," foer han til.

(Forts. side 4.)

Sangerfesten

Vestkystens Norske Sangerforening indbydelsen blev modtaget med akclamation.

Saa forelaa valg af officerer. Valgt blev P. Bramstad, president, Klock Iste vicepresident, Normann, 2den vicepresident, J. Markusen corr. sec., pastor Castberg rec. sec., C. Sunde, treasurer, Sylliaasen, marshall, R. Möller dirigent. Der blev saa foretaget en del tilleg og forandringer i lovene, hvori blandt kan nævnes, at det blev bestemt at sangerforeningen fra nu af skal avholde lørdag og søndag før labor day.

O. S. Larson blev under stor begeistring valgt til livsvarig sangermedlem af Sangerforbundet.

Ut paa dagen begyndte en del af gjesterne at reise hjem, men de fleste var dog over til baneften mandag aften, saa den store sal var fyldt til siste plads. Der blev talet og sunget i lange baner og alle moret sig af ganske hjerte. Under stor jubel fortalte mr. Larson, at Tacoma-sangerne hadde besluttet at gi professor Möller et extratilleg af \$100. Og end størt blev begeistringen, da rev. C. Aug. Petersen traadte frem og i varme ordlag takket Möller for hans arbeide og overrakte ham en større pengesum som gave for sangerne og andre beundrere.

Ja, ogsaa var sangerfesten i Tacoma slut og de fleste af gjesterne begyndte at begi sig paa hjemveien. Og Tacoma-gutterne pustet lettere. Det har vært et mas og arbeide, — men moro var det og vi ønsker alle sangerbrodre og venner — Vel mødt til Sangerfesten i Grays Harbor næste aar.

Cove, Wash., 2. sept.
Hh. redaktør:

Idet jeg hænger sangerhue bort og minderne er friske forner mine tanker sig i følgende vers tilgengt Pacifickystens Norske Sangerforbund og ber om

konsérter var meget vellykket.

I Stadium var der over 10,000 tilhørere og Tacoma Theater var utsolgt til siste plads og saavel korset som solisterne og orkesteret gjorde sine saker utmert. Tacoma borgere hadde skredt til store utgifter, baade med hensyn til avertning og til underholdning af gjesterne, men saavidt vites er indtægterne mere end tilstrækkelige til at dække utgifterne — og da er vi fornøid.

De tre dages festprogram avsluttede fuldstændig som bestemt,

maskineriet var iorden og der var ikke no slinger i vlsen.

Modtagelsen paa Tacoma Hotel

redag aften var festlig og man

danset og moret sig til langt paa nat.

Lørdag øvet sangerne sig,

mens damerne gik paa Pantages

og ved 12-tiden hadde man

lunch i Masonic Temple og san-

gerdamerne har al are av til-

stelningen. Søndag ga sangerne

konserter i de forskellige kirker

og ved to-tiden drog alle pr. bil

ut til Tacoma Country Golf Club.

Der blev servert kald lunch i det

grønne, — specielt gjorde de

mange spekelaar stor lykke.

Redaktøren saas i fuld virksomhet

med at lære Christine Langen-

han og John Hand at spise spe-

kelhaar, — og begge to likte et

utmerket. Alle var begeistret

for turen og veiret var da ogsaa

utmerket, som det kunde vært.

Mandag avholdtes forretnings-

møte i Masonic Temple under

presidenten O. S. Larsons ledelse.

Vi skal i korthet referere, hvad

havd der foregik.

Først og fremst forelaa til a-

gværelse, hvor sangerfesten skulde

avholde næste aar. Der frem

kom indbydelse fra Grays Harbor

om at komme dit til næste aar,

briterne nu trækker sine tropper

tilbage paa Arkangelfronten og

helt overlater demnes forsvar til

de nyopsatte russiske avdelinger.

Under disse forhold er det

indlysende hvor meget en fort-

sat opretholdelses af den russiske

blokade har at si for Koltchaks

og haps forbundes operationer.

Det tør vel derfor ogsaa — som

forsvarer forstørrelsen af de

landsbyer og landdistrikterne.

Under disse forhold er det

indlysende hvor meget en fort-

sat opretholdelses af den russiske

blokade har at si for Koltchaks

og haps forbundes operationer.

Det tør vel derfor ogsaa — som

forsvarer forstørrelsen af de

landsbyer og landdistrikterne.

Under disse forhold er det

indlysende hvor meget en fort-

sat opretholdelses af den russiske

blokade har at si for Koltchaks

og haps forbundes operationer.

Det tør vel derfor ogsaa — som

forsvarer forstørrelsen af de

landsbyer og landdistrikterne.

Under disse forhold er det

indlysende hvor meget en fort-

sat opretholdelses af den russiske

blokade har at si for Koltchaks

og haps forbundes operationer.

Det tør vel derfor ogsaa — som

forsvarer forstørrelsen af de

landsbyer og landdistrikterne.

Under disse forhold er det

Lærer i Sem Andreas Jensen er for godt og trofast arbeide i skolen tildelt medaljen for borgerdøden i sivil.

Bergen, 3die august. Fhv. kon-sul Johan Gran, Bergen, er av-gaaet ved døden i Kjøbenhavn 57 aar gammel.

Kabelvaag, 29. juli. I anled-ning Svolvers utskillelse har Vaagans sparebanks forstander-skap idag besluttet, at der av sparebankens midler utbetales 100,000 kroner til oprettelse af sparebank i Svolver.

Sigval Bergesen jr. er anerkjendt som græsk vicekonsul i Stavanger.

Bergen, 3die august. Lørdag morgen nedbrændte tandlæge Hasselbergs villa paa Nesttun. Hele det verdifulde indbo og en-del antikviteter strok med. Hasselberg var fraværende paa fe-riereise.

Stavanger, 31te juli. Det norske missionsselskaps hovedstyre har antat dr. Jørgen Edv. Nils-se ntil selskapets generalsekretær fra den til Lars Dahl fratræ stillingen i mars 1920. Dr. Nilsen har mottatt ansættelsen.

70 aar fylde den 5te august en i vide kredse velkjent borgers grosserer Chr. Langaard, Kristi-ania.

Som sous-chef for Centralban-ken for Norge er ansat den nu-værende direktør for statens finansdirektorat G. Grand, som før han tok stillingen i finansdirek-toratet, hadde vært ansat i ban-ken i mange aar.

Efter en foreløpig optælling utgjør formuen i Sandefjord 54,233,823 kr., mot i forrige termin 72,618,796. Den antatte indtægt utgjør 11,668,996 kr. mot tidl. 21,086,933 og den skatbare ind-tægt 9,301,420 kr. med 18,744,755.

Utsigterne for avsætning av norsk hermetik er lysnet paata-gelig baade i England og Amerika. Der er efterspørsel ikke alene efter norske sardiner i olje, men ogsaa etter moss og sild i tomat.

1,000 kurver blaabær blev ny-lig sendt fra Stavanger med Eng-landsbaaten. Der ventes eksportert iaa 20 a 30,000 kurver.

Den norske bryggeriforening har nylig skjækket 5,000 kroner til universitetets jubilæumsfond av 1911.

Skien, 3die august. Rapporten fra arbeidskontoret paa Notodden for juli maaned foreligger nu. Det oplyses i rapporten at der i forrige maaned var 400-500 ar-beidssøkende, som intet arbeide fakt.

Bergens provianteringsraad har nu sikret sig en jenv og rikelig tilførsel av ferskt, frosset kjøt fra Nord-Amerika. Det første parti ankom nylig med "Ber-

av hermetikfabrikene i Bergens-amerne har i den senere tid staat stille, væsentlig paa grund av omsætningsvanskigheter paa det utenlandske marked, men ogsaa paa grund av mangel paa raastoffer. Nu er der endog blit tale om at indstille ved alle her-metikfabrikene ute i distrikterne.

De 4 sendinger av underernæ-rede tyske barn bragte et antal av 2,500. De allerflestes af dem er anbragt i Kristiania og om-eogn. I Aalesund, Stavanger og Bergen er der ogsaa mange. 400 barn — utelukkende folkeskole-barn — er anbragt i friekoloni-er paa Toten, Tyristranden, Snarum, Drolsum, Vikingsund, Sysle og i 2 kolonier paa Nesodden. Paa Kraby paa Østre Toten er den største koloni paa 80 gutter.

Bergen, 31te juli. Bergens ma-skinstforening har til sit alder-domshjem mottatt en gave paa 3,000 kroner fra skibsreder Haakon Wallem og et lignende beløp fra skibsreder Willy Gilbert.

En dame i Fredriksstad har anmeldt sin forlovede for brukt tegeskapsløfte. De blev offent-lig forlovet høsten 1918, men nu vøgner han sig ved at besvare hendes breve og er desuten reist fra landet. Hun forlanger en er-statning paa 10,000 kr. Saavært vides er det første gang et saa-dant kvar er fremsat her i byen, skriver "Fredriksstad Blad."

Drammen, 4de august. Ved 7-tiden idagmorges indtraff en styg ulykke paa jernbanestationen her idet en vasekone løp mot et tog i bevegelse. Hun kom ind mellem lokomotivet og den efterfølgende vogn. Baade denne og de 4 følgende vogne gik over hendes ene arm og ben likesom hun blev stygt oprevet i maven. Hun av-gik straks ved døden.

Bergen, 4de august. Lørdag natt gik der et stenras paa Vossebanen i nærheten av Dale sta-tion. Et godstog som var paa vei til Bergen gikk med fuld fart like ind i raset, men da dette væsentlig bestod av smaa grus ikke heldt ikke videre omfang. Bar-e lokomotivet og en del gods-vogne blev saa ramponert at de maaatte utskefnes.

Arendal, 1ste august. En av Frolands mest kjendte og ansædte gaardbruker Samuel Thorsen Blakstad er avgaaet ved døden, 89 aar gammel. Han har vært meget benyttet i det kommunale liv, har bl. a. i flere aar vært medlem av bystyret. Han var en in-teressert høiremand og den kon-servative sak hadde i ham en god støtte.

Justitsdepartementet har nu mottatt de forlangte indberetninger fra politimestrene i Trond-hjem og Stavanger om begiven-heterne under generalstrikken den 21de juli. Hvad der videre vil bli foretak av departementet er der endnu ikke truffet nogen bestemmelse om, men der vil en av de første dage bli offentliggjort en redegjørelse fra depar-tementets side herom.

Bergen, 31te juli. Ullensvang kommune har i sidste herredssty-remtømme besluttet at indkjøpe Hov-landselven og samtidig besluttet

at laane 50,000 kroner til betaling av visse rettigheter i denne elv og til forberedende arbeider for utbygning av et større elektricitetsverk for Ullensvang.

Arendal, 31te juli. I Kristianssand er der de sidste dage ind-traffet 6 tilfælde af tyfus. Stads-lægen i Arendal meddeler i den anledning, at der her i byen ikke

er meldt noget tilfælde av denne sykdom. Derimot gaar der i byen og distrikterne omkring en sterkt difterepidemi. Der ind-træffer daglig nye tilfælde.

Arendal, 28. juli. Fem smaa-gutter hadde i eftermiddag fun-det paa at gaa i tjømmerrenden ved Bølefoss i Froland, hvor vandet midlertidig var avstengt. Midlertid blev vandet sat paa igjen og kom braatt paa gutterne. To fik hoppet ut, mens de tre ble tatt av strømmen og fort ut i elven. Det lykkedes to av dem at svømme i land, mens den tredje, en 12 aars gut, druknet. Liket blev fundet i aften. Den omkomne var næstældste son af maskinmester Gjøterud ved Bølefoss.

Helvig hovedgaard ved Bunde-fjorden i nærheten av Nesodtan-gen er i disse dage solgt til re-stauratør Sigurd Hansen. Det er hans hensigt at anlægge et mo-derne badehotel paa stedet. Eien-dommen har en gammel, solid be-

Centralbanken

For Norge

Hvor er optatt bankfrimerne Theo Joh. Hefty & Søn, etabl. 1769 og Sev. Chr. Andersen, etabl. 1845. Egen kapital:

Dækket med le-treasurabelle verdipapirer deponeerte i Stats-

banken Kr. 15,000,000.00

Indbetalt kontant Kr. 36,000,000.00

Reservefond Kr. 16,500,000.00

Kr. 67,500,000.00

Fremmede midler under forvaltning Kr. 417,805,253.01

I kasse og tilgode-havende hos banker Kr. 113,782,296.84

Værdipapirer og

vekler paa uhandet Kr. 34,507,849.40

Utaan og diskonte-ning Kr. 347,905,492.40

Besøger norsk arv indkassert prompt og billig, mottar indskud provisionsfrit til høieste renter, utsteder check paa alle dele av Amerika, besør-ge penge sent overalt i Skandinavien.

KRISTIANIA, NORGE.

byggelse og er monteret med anti-ke møbler. Hovedbygningen har 18-20 værelser. Det er den nye eiers mening at utbygge etablissementet yderligere. Til eien-dommen hører bryggeplads og stor strandlinje. Kjøpesummen er noget over 100,000 kr.

70 aar. Den 3die august fyldte oberst-loftmann i intendansen Hjalmar Waaler 70 aar. Oberst-loftmannen blev ansat som kaptein og kontorchef i generalintendanturen i 1892, blev major og dis-triktsintendant i 1900, oberst-

loftmann i 1908. Efter opnaadd aldersgrænse i 1914 blev han an-

sat som chef for intendanturens 2. opbud, en stilling han fremdeles indehar. Oberstloftmann Waaler er en officer av den gamle type, i den gode betydning av dette uttryk. Han er i besiddelse af en utpræget ordenssans, flittig, pligtყyldende og samvir-kighetsfull til det yderste han har utført og utfører han endnu sin gjerning. Disse egenskaper vil sikre oberstloftmannen en

overraktes direktøren som erkjendt-

lighetsgave fra personalet 2 sma-klasse lysestaker i sølv. Derefter møtte frem dampskibsekspeditørerne Fischer, Kristiania, Klaus Gundersen, Bergen, og Birger Pedersen, Haugesund, som repræsentanter for selskaps ekspeditører paa kysten. Hr. Fi-scher frembar i en kort tale eks-peditørernes tak for godt samar-beide og overrakte direktøren et teservice i sølv. Endelig møtte konsul Sigval Bergesen som for-mand i selskaps repræsentantskab, og efter en kort tale over-rakte han direktøren et prættig middagservice i sølv. Foruten disse mottok hr. Simonsen en række visiter av bekjente og forretningsvenner.

En svensk ingenjør fra Svenska Diamantborings A/S, Stockholm, har de sidste 3 uker søkt efter malmgange ved et par af A/S Rø-ros Kobberverks gruber. Han be-

nnytter en ny metode ved hjælp af elektricitet. Ved et lidet elektri-trisk akkumulator-batteri med op til 20,000 volts spænding med 500 perioder — i forbindelse med en ledning ledes strømmen i jor-den ved to poler. Inden et saa-leses begrænset område kan erts

gange høres ved en fellestelop i

forbindelse med to i jorden ned-stukne med særskilt ledning for-

bundne stålstave. Man kan alt-saa nu — endog i meget store dybder — høre om der findes malmgange af nogen betydning

under jorden og endog kunne an-

gi deres omrentlige dybde under overfladen. Nord for Storverts

grube ved Røros mener han at

kunne påvise et betydelig malm-felt. Rigtigheten heraf vil bli

konstatert ved boring af samme

selskap i løpet af denne måned

eller i begyndelsen af august.

Hvis metoden holder hvad den lo-ver, vil den danne store mulig-heit for opdagelse af malmfelt i

Norge med sine mange fjelde og gabbrofelter. Specielt for Røros

verk, hvis gruber for en stor

del er uttømt, og hvor man væ-

sentlig bare har temmelig smaa

(tynde) malmzoner staende

igjen fra gamle dage, vil det væ-

re en livsbeligging at nye felter

kan opdages, om verket skal be-

staa i konkurransen. Av meget

stor betydning er det ogsaa at

man paa forhånd faar vite et

malmfelts utstrækning for at

driften kan anlægges mest mulig økonomisk. Ved Foldals og

Lekkens verk er ved denne me-

toede nylig store forekomster pa-

aar og delvis allerede kontrôllet

ved diamantboring — saaledes

i et tilfælde i en dybde af

360 m.

Dødsfald. Enkefru Mina Berg

f. Solli, døde stille og rolig fredag 25. ds. Kristiania 28. juli. — Gaardbruker Johan Amundsen, 67 aar, Slora i Enebak — Ingeborg Marie Goplen, Nordtorpen 28. ju-li. — Fhv. lærer Hans Østenstad, Linlandet 29. juli. — Enkef-ru Marie Røhrholz f. Borchgrevink, Tønsberg. — Værksieier Christopher Faye Huun, Bergen, døde i Kjøbenhavn den 29. juli. — Elise Swane, f. Amundsen, 84 aar gammel, Nesodtangen 1. aug. — Fru Lende-Njaa, gift med myrkonsulent Lende-Njaa, Sparbu, er avgaaet ved døden, 26 aar

av 59 aar. Konsul Nielsen, som

var født i Haugesund, har vært

vicekonsul i Libau og norsk fiske-

riagent i Petrograd. — En meget

avholdt og anset dame, fru sjø-

mandsprest Aarsæth, er avgaaet

ved døden i Bergen. Hun har

siden 1913 oppoldt sig sammen

med sin mand ved sjømandsmis-

sionen i Cardiff. —

PHOSPHATE BAKEPULVER

Vinner, fordi det kostar mindre end noe andet slag, som er baade sundt og brukbart.

ROGERS
er en ren phosphate gjennomsyrer, til den rette pris — penger tilbake, hvis De ønsker.

111a
So. Tacoma avenue
Tacoma Wash.

Miller Geared to the Road Tires
Michelin Tires and Tubes

SPECIAL

15 dusin OVERALLS og JACKETS. Alle størrel-
ser, blaa og hvit stripe.
Regulær pris \$2.25 — Vor pris \$1.68.
50 Cents Suspenders for 35 Cents

M. & G. Gents Furnishing Store

253 So. 13th Street, mellem Commerce & Broadway

Betal for tandlägegarbeide med dit Liberty Bond

BROADWAY DENTAL OFFICE, Inc.
Phone M. 1327
FILLINGS PLATES BRIDGE WORK CROWNS

Garantert i 20 aar
Bedste arbeide og bedste materiale.
Apent om kvelden og søndag m

Scandinavian American Bank

TACOMA, WASHINGTON

NEW CAPITAL STOCK ISSUE

THE unprecedented increase in our deposits during the past few years, also a comparison of totals from month to month, indicates a steady growth in all departments of our bank.

It is essential that our capital keep pace with industrial activity of city and community, and, that we be enabled to care for these increased business demands on us, the stockholders authorized increase of capital from \$400,000 to

\$1,000,000

which increase of 6,000 shares is now being offered to the public at a price of \$125.00 per share and making a net return to the investor estimated at 8 PER CENT. PER YEAR. Dividends are payable every three months by check sent direct to you from this office payable in Tacoma or New York.

This new stock issue is having a splendid subscription from our present stockholders, a large proportion of them increasing their holdings as their means permit, showing in this substantial manner their appreciation of the Bank stock as an investment.

We give a satisfactory banking service to over 12,000 CUSTOMERS AND 200 STOCKHOLDERS, and solicit your subscription to our offering of new stock.

If desired, make request for further information, or come in and have us explain our proposition. On stock subscriptions we accept **LIBERTY AND VICTORY BONDS AT PAR**, an unusual opportunity to get an estimated 8 PER CENT. STOCKexchange for present depreciated bond values.

Make early application to

F. C. HEWSON

Manager Bonds and Investments

Norge

Den næste by i Nord-Norge?
Med næsten amerikansk fart har Melbo i løpet av ganske kort tid utviklet sig fra at være et alminnelig litet kyststed til det nu er blit centrum for al industri og skibsfart i Vesterålen. Fabriker av alle slags er anlagt og en større havfiskerflaate bestaaende av dampskibe og motorfartøier har sit hjemsted her. Stedet har ogsaa alle naturlige betingelser for at bli foregangsstedet for de sa thoi wil wtm idtmb rfhom rth omkringliggende distrikter. En utmerket havn skjærmer for alle vinde og let tilgjængelig byggegrund findes i det uendelige. Og utviklingen gaar raskt fremover. Næsten daglig spores nye tiltag og nye projekter som de driftige og foretagsomme forretningsfolk paa stedet sætter ut i livet. Snart er det et nyt aksjeselskap, en ny bedrift som skal se dagens lys, og snart er det en eller anden ting til forbedring av stedets og de nærmeste distrikters kommunikationer. En rastløs og aldri hvilende utviklingsstrang spores over det hele. Og sjælen i dette nydannelsesarbeide er hr. Chr. Fredriksen. Spør man hvem som startet fabrikerne, banken, verkstedet, avisen, fiskerflaaten, elektricitetsverket og kinematografen, saa faar man det samme svar: Chr. Fredriksen. Ja, selv en saa lidet rentabel forretning som stedets barberstue, saa er det han som har medvirket til dens tilblivelse. Han er primus motor i det hele. I hvormange styrer og direktioner den mand sidder, vet han vist ikke i farten selv, men han er med overalt og alale traader holder han i sin haand. Det er næsten uten sidestykke i landets historie at et steds utvikling og opkomst i saa stor utstrækning skyldes en enkelt mands initiativ som her paa Melbo. Av industrielle bedrifter paa stedet kan nævnes: Smørfabrik, oljeklædefabrik, uldspindeli, sæpefabrik, cikoriefabrik, trævarefabrik, sildoljefabrik og mekanisk verksted og slip m. fl. For

tiden er under anlæg et moderne kjøleanlæg og fryseri — et millionforetakende som tar sigte paa eksport av fersk fisk og kjøt i stor stil. Dette anlæg er det første i sit slags i Nord-Norge.

Den første utbygning i Sauda vil være tilendebragt om en maaneds tid. Da vil ca. 40,000 hestekræfter være disponibile, og det norske byggeselskap — A/S Saudefaldene — stiller straks denne kraftmængde til disposition for det amerikanske selskap, som har kontrahert kraften, Electric Furnace Products Co. Ltd. Dette selskap har som bekjendt opført svære fabrikbygninger paa Sauda-løyren — kanske de mest areal-slukende bygninger i dette land — og dets oprindelige plan var at opta tilvirkning av karbid. Det het i sin tid, at selskapet kontrollerer hele det amerikanske karbid-marked og var i stand til at motta ubegrænsede kvantiteter. Imidlertid var karbid-fabrikationen under krigen mangedoblet, og situationen paa markedet er i øjeblikket alt andet end tilfredsstillende. De norske karbidverker ligger tildels inde med betydelige lager av færdig vare, som repræsenterer million-værdier (eller iafald repræsenterede million-værdier under krigen), og eftersprøslerne er enten sterkt redusert eller helt stoppet. Under disse omstændigheter har Electric Furnace opgit tanken paa karbid-produktionen i Sauda. Indtil videre vil produktionen bli basert paa ferrolegering. Er situationen for det amerikanske selskap saaledes mindre tilfredsstillende i øjeblikket, saa har heller ikke det norske byggeselskap hat nogen fordel av krigen. Alle utbygningsomkostninger er jo blit vældig forøget, mens derimot kontrakten om kraftleie nog prisen for denne var fastslaat før krigen. Det var endog en forholdsvis billig pris, der dengang blev aftalt — litt under 30 kroner. Imidlertid er der i den sidste tid ført forhandlinger, som har ledet til nogen forhøielse av kraft-prisen. Denne vil nu utgjøre noget over 30 kr. pr. h. k.

Staten kjøper kul i Amerika. Skibsfartsdirektoratet har sluttet kontrakt om levering av 35,000 tons kul pr. maaned fra Amerika fra oktober til juli næste aar. Tidligere har staten som bekjendt kontrahert 110,000 tons som uttas til og med september. Av dette parti er der kommet hjem etpar laster, og kullene er, efter hvad vi erfarer ved hen vendelse til skibsfartsdirektør Kloster av god kvalitet. Alt ialt er der saaledes kontrahert 425,000 tons kul fra Amerika. Kullene fragtes i de av skibsfartsdirektoratet timechartede skibe som tidsbefragter til 35 sh. Denne maksimalfragt ligger ca. 10 sh. under dagens topfragt for time charter.

Forsikringsvæsenet. Som bekjendt er meget store norske kapitaler anbragt i forsikringsselskaper — antagelig 60 a 70 millioner kroner. Der har vært en viss overproduktion av norske selskaper og tarifer eksisterer ikke. Der er nu en skarp konkurrence mellem selskaperne. Og saa i utlandet har der vært overproduktion av assuranceselskaper. Her i landet har flere redere dannet sine egne assurance-selskaper i den hensigt at sikre sig provisioner, og det samme er tilfælde i utlandet. Det kan ikke være tvil om, uttales der fra assurancehold, at norske assuranceselskaper for en stor del arbeider under usunde forhold som følge av de nævnte omstændigheter. Publikum utnytter nu fuldt ut situationen, og selskaperne underbyr hverandre i billig assurance.

Godseier Knudsen og frue paa Berg i Nordre Odalen har skjænket det tidligere sanatorium "Syningom" til tuberkulosehjem for bygden. Stedet har en herlig beliggenhet paa et av de lune steder Nordre Odalen eier. Gran-, furu- og bjerkeskog omgir det mot nord og øst. Det byr paa herlig utsigt over Storesjøen og omliggende bygder. Stedet ligger 24 kilometer fra Skarnes St. Arbeidet med hjemmets montering er prisværdig utført av sanitetsforennerne i Mo og Land. Det har kostet 60,000 kr. at faa hjemmet i fuld stand, derav har kommunen git 10,000 kr. og Norske Kvinders Sanitetsforening 10,000

kroner. Hjemmet har plads for 22 patienter og det har naturligvis fuldt belæg. Jordeiendommen, som omgir "Syningom" er ogsaa skjænket af godseier Berg. Distriktslæge Ansteensen er stedets læge.

Stortinget har bevilget 211,000 kroner til fortsat restaurationsarbeide ved Trondhjems domkirke paa betingelse av, at der av Trondhjems kommune tilveiebringes 34,000 kroner. Desuden er der til bedømmelse av det geometriske systems (Macody Lunds) anvendelse paa domkirken bevilget 29,000 kroner. I sin indstilling uttaler stortings universitets- og fagskolekomité, at den gaar ut fra, at departementet benytter sin bemyndigelse til at indkalde de opnævnte franske og engelske sakkynlige for at bedømme Macody Lunds utredninger om domkirkens geometriske system, og hvis de forkaster dette, professor Nordhagens plan av 1916. Komiteen mener, at man da med fuld grund maa kunne haape, at et definitivt resultat av bedømmelsen vil kunne foreligge i dette budgettaar. Komiteen mener, at arbeidet ved domkirken i terminen 1919—20 maa være av forberedende art, mens arbeidet i stenhuggeriet bør drives med fuld kraft.

Arbeidet med jødernes nye synagoge i Bjergstein ved Gjete-myrsvien er nu kommet saa langt at stilladserne er faldt. Med sine store hvite flater tar bygverket sig godt ut; der hviler fred og stemning over det. Fra den aabne granitklædte portal kommer man ret ind i skibet, hvor tak og vægger nu er pudset og hvor en maler holder paa at dekorere korpartiet. Indredningsarbeidet gaar raskt fra haanden, det som nu vil ta mest tid er kjelderne. I sine synagoger har jøderne her som bekjendt en række vigtige rum, saaledes den store rentselsesbrønd. Men med den nuværende fart ser det ut som det skal lykkes at faa synagogen færdig til høsten, saa den kan indvies naar jøderne feirer løvsalernes høtid. Synagogen utføres som nævnt efter tegning av arkitekt Herzog. Der blir i skibet plads for 250 mand.

og paa galleriet, hvor kvinderne sidder, 125 pladser. I første bygning er det bare selve synagogen som utføres. Dyrtiden har bevirket at menighetshusets reisning er utsat, det skal ligge paa tomten nedenfor og ved svalgang staa i direkte forbindelse med synagogen.

I propositionen om bevilgning av omkring 29 millioner kroner til forskjellige kriseforanstaltninger staar der nævnt en post: "Store norske Spitsbergen kulkompani 110,000 kroner," idet det anføres, at posten "vedrører forsøk som ved nævnte kompani og under bistand av docent Hoel er igangsat til utvinding av fosforet av fuglegjødsel." Da denne uttalelse kan misforstaas meddeles det gjennem provianteringsdepartementets pressekontor at Store norske Spitsbergen kulkompani ingen anden befatning har hat med saken end den, at selskapet paa anmodning har stillet til disposition for disse forsøk sin administration m. v. paa Spitsbergen og at dette er grunden til at det nævnte beløp er blitt utbetalt til kulkompaniet. Forsøkene gjaldt forøvrig utvinning av fosforit som raaproduct for superfosfatfabrikationen. I en skrivelse har provianteringsdepartementet underrettet storstingets finanskomité om forholdet.

Der indtræer i disse dage streik inden den elektrokemiske industri. Denne industri er en af Norfges største industrigrupper, hvad angaaer den kapital, som er nedlagt i den; men den omfatter ikke mere end ca. 3,000 arbejdere, da disse bedrifter beskjæftiger kun faa mand i forhold til sine store anlæg. De største bedrifter, som nu stanser, er Alby United Carbide og Northwestern Cyanamde i Odda, Høyangfaldene, Hafslund, Møraker bruk (baade Kopperaen og Hustadfossen), Ekstraktionsverket i Fr.stad, Notoddens calciumcarbidfabrik, Porsgrund elektro-metallurgiske, Norsk elektro-alkalisk als og Vigeland bruk. Naarriksmæglingsmanden ikke har fundet at kunne fremsætte noget mæglingsforslag, saa er aarsaken sandsynligvis den, at der var saa

stor dissens mellem arbeiderne og arbeidsgiverne, at en mægling ansaas nytteløs. Disse bedrifte har tjent godt under krigen og har da git sine folk toplønninger. Nu er deres eksport fuldstændig stanset, og da de utelukkende arbeider fo rekspor, er stillingen yderst vanskelig, da de tillige sidder inde med store lagre. Den sidste td har de kun holdt halv drift. Ikke desto mindre har arbeiderne forlangt mege store lønspaaleg m. m.

London, 21. juli. Den norske maleriutstilling i London som skulde vært holdt i 1915 men dengang blev utsat vil nu komme istand næste aar i april—mai. Skibsreder Knudsen har leiet Crafton gallerierne for dette øjemed. Direktør Thiis ventes til London i den nærmeste fremtid for at træffe nærmere arrangementer. Crafton gallerierne er en av de største og mest centralt beliggende utstillingssalere i London.

Kristiania. Den 26. juli foretok kronprins Olav en vellykketur som passagerer med de britiske flyvere, major Galpin og kaptein Scott. Der gik ogsaa forlydender om at statsministren skulde tilveirs, men der blev intet av ilørdags. Kongen, dronningen og krinprinsen, repræsentanter for den henværende britiske legation, de britiske flyvere og herrerne Aubert og Conradi utenriksdepartementet og endelig andre overvar lørdag eftermiddag en forestilling i Admiralspalads i Torvgaten, hvor Skandinavisk filmcentral allerede kunde fremvise resultaterne av sine opdagelser under flyvningen med engelskmændene ifredags. Serien, som vandt forsamlingsenighed, gjengav en række billeder av vor by i fugleperspektiv. Forsamlingen fik ogsaa se et par akter av en film fra marinens flyvevirksomhet ved Horten.

EN BY I FREMGANG.

Drammen som en av verdens vakkreste byer. — Tilbakeblik og fremsyn.

I gamle dage var Drammen en af de største byer i Norge, som det da blev skrevet.

g
g
r
g
e
-
vet, et fællesnavn paa Drammenselven fra Vikesund og Drammensfjorden til Svelvik. Og Drammensvasdraget har ogsaa fra først av skapt Drammen ved elvens munding. Fra Brakanes, Strøm og Koparviken utgik saa den senere bebyggelse.

I 1665 hadde man den første folketælling i Norge, men den var meget ufuldkommen. Drammen skulde da ha omkring 2,500 indbyggere. I 1801 hadde den 5,412 indbyggere og var med hensyn til folketal nr. 5 av landets byer. Saa steg folketallet stadig. I 1855 var indbyggerantallet naadd over 9,000, i 1865 over 13,000, i 1875 over 18,000, i 1891 over 20,000 og nu over 25,000.

Drammen er saaledes en av Norges betydeligste byer. Ved siden av trælasten og derav følgende produkter er der i de senere aar vokset frem en blomstrende industri i og omkring Drammen. Indenfor byens grænser findes en fluektet ver-

ser findes en flerhet av store, industrielle anlæg med fra et til flere hundrede arbeidere. Be-drifternes antal i Drammen nærmer sig nu sterkt de hundrede. Nogen av de største er Holmens Bruk, Drammens Trævarefabrik, Jernstøperi og Mekanisk Verk-stad, Trikotagefabrik, Skofabri-ker, National Industris Anlæg o.

(Forts. side 7.)

**SLIPS
KRAVER
SKJORTER
STRØMPER
UNDERTØI
ARBEIDSSKJORTER**

Alt til dagens rimeligste
priser.

Gaudette & Mathews

256 So. 11th St.
Mellem Broadway og
Commerce

Commerce

Stop i bakken og kom indom

EN BY J. FREM GANG

Drammen som en av verdens vakreste byer. — Tilbakeblik og fremsyn.

I gamle dage var Drammen eller Drafn, som det da blev skre-

Tacoma Tidende

og "Vestkysten"
Published every Friday morning

O. M. OVERN, Publisher and Editor

308-9 Scandinavian American Bank Bldg., Tacoma, Wash.

TRUSTEES—O. S. Larson, Vice President and Manager, Scandinavian American Bank, Tacoma.

O. Granrud, Norwegian Vice Consul, Tacoma.

LEGAL ADVISERS—Judge J. M. Arntson, J. A. Sorley, Attorney.

Entered at the Post Office at Tacoma as second class matter:

TACOMA TIDENDE

For sale at the following newsstands:

TACOMA:

Tivoli Newsstand, 1207 Pacific avenue
Pacific Avenue Newsstand, 9th and Pacific avenue

J. F. Visells Bookstore, Pacific avenue

SEATTLE:

Geo. Strand News Co., Main and Washington
Eckart Newsstand, 1st and Washington
Whitney Newsstand, 4th, Pike and Westlake
Scandinavian Bookstore, 1st and Union

EVERETT, WASH.:

Chr. Culenbach, 1405 Hewitt avenue
James R. Brewster, Hewitt and Colby

BELLINGHAM, WASH.:

O. A. Sandwick, So. Bellingham
Farmungs, 1149 Elks street

KETCHIKAN, ALASKA:

Forest Hunt

HOQUIAM, WASH.: Lindsheim and Brudevold

DE SMAA LANDES MILITÆRE STILLING UNDER FOLKENES FORBUND.

Et effektivt forsvar vil være nødvendig.

I det danske krigsvideoskapselige selskaps tidskrift har kaptein i generalstabens S. V. L. Orsted skrevet en interessant artikel om den militære situation, som vil opstå for de smaa lande, naar folkenes forbund er etableret. Artiklen vender sig med adskillig skarphet mot specifikt danske forsvarsforhold, men bringer samtidig saa mange momenter af interesse ogsaa for norske læsere, at vi nedenfor gjengir den temmelig utførlig.

Kaptein Orsted tar sit utgangspunkt i det foredrag, som sørskriver Castberg holdt under det sidste nordiske interparlamentariske møte om folkernes forbund og den norske Pariserdelegations konference.

Den norske regjerings forslag under denne konference gik bl. a. ut paa;

1) at der skalde gis medlemmerne varsel om anvendelse av økonomiske magtmidler,

2) at de militære magtmidler ikke skal anvendes, medmindre de andre magtmidler viser sig u tilstrækkelige,

3) at de mindre stater ikke skal være forpligget til at ta del i militær aktion overfor stater, som ikke er medlemmer af forbundet, og

4) at de mindre stater ikke skal forpligtes til at oprettholde et større vern, end de finder nødvendig av hensyn til eget forsvar.

Samtidig blev fra dansk side foreslaat:

1) at de stater, som ved sin historie og sin fredspolitik bry varig garanti for upartiskhet, skal ha ret til at erklære sig permanent neutrale.

2) at naar der skal utpekes stater, som skal ta del i tvangsforskrifter, skal der tas særlig hensyn til de specielle vanskeligheter, som en deltagelse kunde volte stater, hvis situation i casu paa grund af deres geografiske og militære vilkaar vilde være vanskeligere end andre stater, og

3) at de stater, som i delegertesamlingen har stemt mot anvendelsen af tvangsmidler, ikke skal være forpligget til at delta i anvendelsen af militære tvangsmidler.

Dernæst søkte de nordiske delegerte ved konferencen med lord Robert Cecil at faa nærmere op-

BOSTON PAINLESS DENTISTS

ONE PRICE,
ONE QUALITY
ONE SYSTEM
FOR ALL.

DR. MAKER — DR. JOHNSON
936½ Pacific Avenue
Tacoma

PHONE MAIN 2923

norsk samkvem med tilhørende betalingsstansinger m. v., kan man ikke være nöstral.

Iverksat av en stat som savner brukelige militære kræfter, overfor en anden stat, som har et brukelig vern, vil den økonomiske aktion let kunne friste den sterke til forsøk paa med militær hjælp at atvinge den værgelose erstatningsværdier, hvorefter virkningen af den økonomiske aktion blir forringet. Militær vergeloshet er saaledes uforenlig med gjennemførelsen av den økonomiske aktion, og det maa, set fra forbundets side, formentlig ansees for en selvfolge, at en medlemsstat sørger for at raade over midler til at opnå denne sin obligatoriske forpligtelse, saaledes at dens værgeloshet ikke kan utnyttes til at gjøre forbundets økonomiske forholdsregler delvis uvirkomme. Det er mulig, at forbundet av hensyn til Danmarks suverenitet ikke direkte vil forde den nødvendige militære sikkerhet for gjennemførelsen av en økonomisk aktion fra dansk side, saa vi stilles ganske fri med hensyn til vore militære dispositioner; men det er det, ifølge hr. Castbergs opfatning, og den er sikkert rigtig, utelukket, at forbundet vil frifra Danmark for en saadan aktion, og vi blir derfor ogsaa nødsaket til at regne med de av den økonomiske aktion flytende ulerner og farer. Disse farer tillater ikke, at vi fremtidig skyver enhver egentlig forsvarsopgave fra os.

Hertil kommer, at forbundet ikke utelukker enhver krigsmulighet af andre aarsaker. Tvertimod er der formelt aapnet muligheten for krig mellem forbundets medlemmer ved bestemmelser i artikel 15, som bl. a. sier, at naar forbundsraadet har avfattet en enstemmig vedtagen beretning om et opstaat stridsoprsmaal, er forbundsmedlemmerne forpligted til ikke at føre krig med et medlem, som retter sig efter beretningens forslag, mens forbundsmedlemmerne forbeholder sig retten til at træffe de forholdsregler, som de finder overordnede til oprettholdelse af ret o gretfærdighed, hvis enstemmighed i raadets beretning ikke er opnaad.

Det vil være mere end dristigt at bygge sin fremtid paa, at enstemmighed i raadets beretning altid kan opnaas. Men derav følger ogsaa, at det vil være uforværlig at skape et vern, som ikke egner sig til at forsvare landets interesser. Krig kan i fremtiden bli ført og vil bli ført som tidligere, naar der bare staar tilstrækkelig store interesser paa spil.

I én henseende er der dog skedd en væsentlig ændring av forholdene, nemlig at der, saa lange Folkenes forbund bestaar, er meget ringe fare for, at et av de mindlemmer uten egen skyld kan bli kastet ut i og komme til at staa alene i en eksistenskamp. Denne omstændighed kommer i første række aalle de smaa stater og derfor ogsaa Danmark til gode.

NAAR SLØRET LØFTES.

(Forts. fra side 1.)

dertil hørte. Man faar her vite, at tyskerne i prøvisk overmot hælt og, holdent trængte den østerriksk-ungarske hærelæselsestilside paa alle kanter, hvor fællesoperationer foregik. Men ikke det alene. Gjennem Nowaks bok bringer friherre von Conrad ogsaa til verdens kundskap, at de tyske militære chefer tilliggen konstaterer neutraliteten, og planerne om at reducere Danmarks vern uten tilbørlig hensyn til de faktiske forhold er skrindlagte.

Dette gir anledning til at reise spørsmålet, om Danmark med de foran fremdragne kjendsgjerninger for øie og som medlem af folkebundet kan forsvare at indskrænke sit forsvarsvæsen til omfang, som kun tillater opstilling af svake grensevakter, som ikke formaar at avvise alvorlige grænsekrenkelser af væbnedede styrker, endsiige at holde en angriper stangen, til der kan komme hjælp fra forbundet.

Man maa kunne besvare spørsmålet benegende alene ut fra den kjendsgjerning, at nöstralitet i dette ord's gamle betydning er utelukket; ti naar man skal delta i boykot og avbrytelse av øko-paa de forskjellige eksempler paa

manglende samarbeide som den østerriksk-ungarske generalstabschef framlegger. Forholdet karakteriseres tydelig nok gjennem følgende uttalelse:

"Conrad von Hötzendorff maatte ofte tanke over, at han hadde forstillet sig samarbeidet med det tyske hovedkvarter anderledes."

Det er en anden og renere luft som slaaer en imøte, naar man i feltmarskalk French's bok om hans deltagelse i krigens løsning

den skildring som er git av begeivenhetene for og under Marne

slaget, og det samarbeide, som under disse opslitende og kritiske dage fant sted mellom ham og de franske chefér. Ikke saa

at forstaa, at der den hele tid

var enighet om hvorledes de vanlige operationer skulle føres.

Da den britiske armé i de siste

dage av august næsten var utkjørt som følge av tyskernes for

ærdele pres, viser det sig tvært

at ha vært adskillig menings

forskjell mellom French og den

franske ledelse. Men nogen al

vorlig missstemning mellom ham

og Joffre kom allikevel ikke

frem. Det fremgaar tydelig al

letere av French's skildring av

hans første møte med den fran

ske generalissimus, og det ind

tryk denne gjorde paa ham. Det

slog mig straks, sier han, at han

var en mand med sterk vilje og

beslutsomhet, meget høflig og

hensynsfull, men fast og bestemt

og ikke let at ombestemme.

Det overtales. Han forekom mig istand

til at øve en mægtig indflydelse

paa tropperne han kommanderede

og til at indgyde dem tillid.

Dise første indtryk, sier French

videre, blev langt mere end be

styrket de et og et halvt år han

var knyttet til ham. Og han ut

talte som sin overbevisning, at

marskalk Joffres navn vil gaa

over til efterlægten, som en af

de største militære chefer historien kjenner.

Men ogsaa de øvrige franske

chefer, som han under de kritiske

dager kom i berøring med, skil

der French gjennemgaaende

sympatisk. Og hans fremstilling

idethedt gir ingen tvil om at den

aand som preget samarbeidet

mellem de britiske og franske

chefer var en anden, end den

som etter Conrad von Hötzendorffs avsløringer at dømme

hersket mellem den tysk-øster

riksske fællesledelse.

DET, SOM DØR.

(Forts. fra side 1.)

"Men først og fremst mangler man arbeidskraft", slutter den brave poilu sin orklaring. "Hvorfor skal jeg ene mand makte alt det?" Og han peker rundt over sin eiendom — de ukrudtgrønne marker — jordsmønnet fuldt av rustne pigtraad, rustne granatlystre, hermetikkdaasler, o. s. v. "Og saa maa man da være forsiktig, naar man graver — den anden dag var der en stor ekspllosion — fire mand blev dræpt og syv saaret"

Det er konen, som nu tar ordet.

"Jo, Monsius — en datter. Hun er tolv aar. Hun er hos en familie av os i Saint-Mihiel — det er ikke for hende at være her i denne ørken!"

"De har aldrig hat andre barn?"

"Nei, Monsieur!"

Vi vender tilbage til automobil — vi manøvrerer langsomt videre gjennem de ruinfylde gater i Rouvres. Her er kirken — en liten romansk bygning — hvælvingen er sonderskudt — skib og kor er fyldt med nedstyrte stenblokke og mursten og grus — fire hundrede, seks hundrede kirker langs den franske front ser saadan ut. Men navnet minder mig om noget — Rouvres — hvad ver der særlig i Rouvres? Aa jo — det var her tyskerne bræt op det hellige skrin — hvælvet er skærp og tok kalken med alterens sakramente — ut, tømte den fyldt den med svinekjød istedet. Saadan staar der at læse i den officielle franske rapport; desværre er sognepræsten i Rouvres ikke tilstede, hans prestegaard ligger i grus ligesom hans kirke, selv er han maaske falden som tusener og etter tusener av hans kalsdæller. Men jeg har ingen grund til at twile om rigtigheden af den franske rapport.

Og med egne øine har set den av

kugler gjennemborede kalk Gerbeville ved Nancy — den, hvorav en avbildning findes i "Klokke Roland". Jeg har set den 6 tommer fra mine øine — dens heldende kors — og hullerne, de tyske projektiler har efterladt — med metallat indadbojet omkring det ene hul, utadbojet omkring det andet. . . .

Vi taler derom da vi etter er

tilbake i automobil. Og vi taler om den ensomme bondemandens

klage — nu staar han etter blandt sine runer og graver ef

ter sin svigermor, sin egteskaps

kontrakt og sine tre tusen francs.

Og ingen son er ved hans side

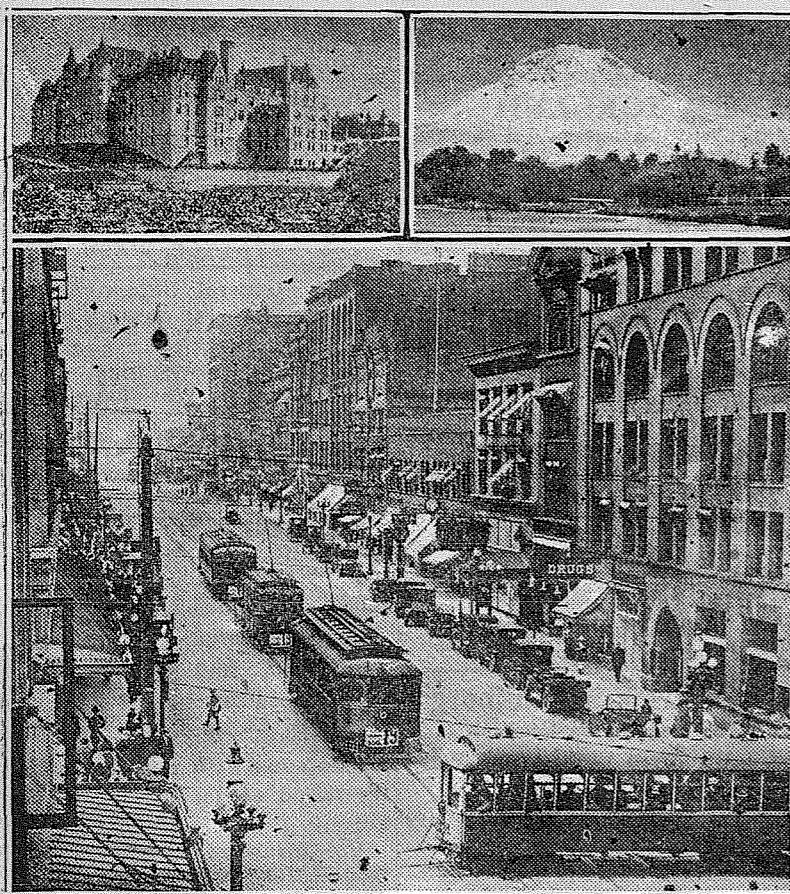
for at hjælpe ham — "arbeids

kraften mangler."

"Ja, sier en blandt os, "og

dette er vistnok Frankrikes störste ulykke. Vi er en "dying nation", som vores britiske venner

sier om os — med et smil, hvori

-Paa krys og tvers gjennem byen

Mr. L. Ullensvang fra Los Angeles med hustru og tre døtre var i forrige uke paa gjennomreise i Tacoma. Han bor i Zelga, Cal., og er lærer i landbruksfag i Los Angeles City School. Familien har hat en lang automobiletur gjennom Iowa, Illinois, South Dakota og Yellowstone. Han besøkte her i byen sin søster mrs. Ragnhild Peterson, 1222 North Washington street. Han er nu paa vei til Los Angeles igjen.

Kaptein Thorolf Rønnevig og frue forlot denne uke Tacoma for ombord paa Schooner Dockton at seile gjennom Panama Kanalen til Italiaen. Kapteinen og fruen har oppholdt sig her i Tacoma i en 7-8 maaneder og likte sig utmåket her. De har ogsaa under sit opphold her skaffet sig mange venner, som alle vil savne det elskværdige par. Vi ønsker en riktig heldig reise.

Try our "Ideal" Blend Coffee, the big cup quality value of the city, on sale Saturday and Monday at 34¢ a lb., 3 lbs. for \$1.00. Paulson's Inc., the Store for Everybody, 1136-1138 Broadway.

Fotograf Lee, 1535 Commerce street, tok non utmerkede bilder under Sangerfesten. Alle de som ikke fik sit billede kan nu indsende sin bestilling. (adv.)

De som ønsker Sangerfestens vakre Souvenir-program kan faa tilsendt samme mot at indsende 30 cents til Frank Wilson, Scandinavian American Bank, Tacoma.

Dr. A. G. Morton har aapnet nye kontor i No. 1003 Fidelity Bldg. Alt moderne tandlægearbeide utføres. Norsk tales. Fri undersøkelse. —(Adv.)

Mr. S. B. Borgersen fra Seattle var tirsdag denne uke paa besøk i Tacoma, sammen med R. O. Belland. Belland og Borgersen er gamle venner fra Norge, hvor engang langt tilbake i tiden begge to var handelsreisende. De mødtes igjen for et par dage siden i Seattle. Borgersen er designer og manufacturing manager for Hudson Bay Co. i Seattle. Han er en expert Fur man. Han oppdaget sig i Frankrike og Tyskland og reiste i tre år i Sibirien.

Pike ønskes til at gjøre alminnelig husarbeide. God løn. Fire medlemmer i familien. Mrs. E. F. Freeman, 3719 No. 28th st.

Carl Berg og Oscar Olsen, eiherne av Western Steam Laundry, med sine familier har vært paa langtur rundt paa landet i sine automobiler.

M. M. Foreningen møter i kirkenes basement paa 15. og K st. onsdag aften kl. 8 den 10. ds. Mrs. C. Hogan og mrs. J. Olsen beværter. Alle er velkommen.

Prof. Bull er etter tilbake fra sin tur til "the mountain" og har optatt sin violin undervisning.

Normanna Hall eksekutive komité møter onsdag aften kl. 8 den 10de ds. paa Sampson Hotel. Alle medlemmer maa møte.

Nok en sangerfest. O. S. Larson meddeler, at han allerede har arrangert for nok en sangerfest. Den 4de juli neste aar vil Normændenes sangforening, eller saa mange av dem, som kan møte frem avholde en stor friluftskonsert i Tacoma Stadium. John Hand er allerede engagert som solist og man tørker ogsaa paa

Hun var syk mer eller mindre i 20 aar. Men var i sommer usædvanlig frisk og rørig. Fredag den 22de august blev hun pludselig syk og blev bragt til Tacoma General Hospital, hvor hun måtte undergaa en operasjon allerede næste morgen. Dr. Whitacre utførte operasjon assistert av dr. Quevli og en anden læge. Man hadde meget haap, men det viste seg dog at det var mrs. Walls sidste sykdom. Hun døde, som før nævnt, ikke fuldt en uke etter hun blev bragt til hospitalet. Hun etterlatter sig en sorgende egtefelle og en datter, Lewean, samt en syster, mrs. Anna Anderson og en bror mr. Anton Westgaard, begge av Tacoma.

Hun vil bli savnet i hjemmet. Hun var en god hustru og mor. Hun vil bli savnet i kirke og kvindeforening. Hun vil bli savnet av sine mange venner.

Velsignet vere hendes minde!

O. S. Larson og Frank Wilson, begge av Scandinavian American Bank, reiser imorgon østover paa forretningsreise. Wilson vil være borte i tre uker og vil ogsaa delta i National Advertisers Convention i New Orleans, sept. 21-25. Associated Advertising Clubs of the world skal der ha en averteringsutstilling. Wilson representerer Tacoma Advertising Club og Scandinavian American Bank, Tacoma.

Madame Fernanda Hansen, utdannet ved det Kgl. Musikkskole i Kjøbenhavn, og som med held har git musikkundervisning i Tacoma for 17 aar, aapner sit studio i Sherman Clay Bldg., 930½ Broadway, 6te september. Undervisning i piano, steel guitar og sang. Saavel viderekomme som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Some chicken. Mrs. John Holm, Gertrude, Wash., var paa visit hos redaktionen torsdag, 10. den 28. august, blev under ualmindelig stor deltagelse stedt til hvile paa Tacoma Gravlund sistleden mandag efterm. Sørgedjstjenesten holdtes i Den Første Norsk Lutherske Kirke, Syd 12te og I streets kl. 2 etterm. Kirken var fyldt av folk, som var kommet or at vise den avdøde mr. Geiger saavel vi forhenværende som nybegyndere. —Træffes helst lørdage eller ved avtale. Telefoner Main 5472.

—(Adv.)

Bryllup. Frk. Inga Larsen, blomsterpiker og Christine Evans, datter av mr. og mrs. L. P. Larsen (sidstnevnte bedst kjendt som president av loge Embia, Døtre av Norge) blev fredag den 29de august gift med Allen B. Rushmer. Vielsen foregik i First Christian Church og Rev. H. P. Williams forrettet. Bryllupsfesten var avholdt blandt de norske i Tacoma. Bryllupsfesten var fint og stiligt arrangert, og hjemmet var vakkert dekorert. Brudeparet begav sig samme aften paa bryllupsreise til Chicago og Ohio. Vi gratulerer og ønsker alt godt for fremtiden.

Den Første Norsk Luth. kirke, syd 12te og I streets, Olaf Holen, prest. Gudstjeneste form. kl. 11 paa norsk og aften kl. 8 paa engelsk. Søndagsskolen og bibelklassen begynder igjen efter ferien.

Kvindeforeningen i Den Første Norsk Luth. kirke, syd 12te og I streets har et høstsalg lørdag aften den 13de ds. Program og bevaring. Flere vakre gjenstande til salgs.

Det svenske tabernakel. Past. Hedstrom præker neste søndag over følgende emner: Form. kl. 11; "Paulus en omvendt mand, eller nutidens store behov!" Aften kl. 7:30; "Josef i fængslet, eller kampen om et rent liv." Alle er hjertelig velkommen.

Frederiksberg Kirke, Stevns og No. 14 sts., D. B. Ross, pastor. Søndagsskolen møter kl. 10. Gudstjeneste kl. 11.

Første N. Ev. Luth. kirke, So. Tacoma, Warner og 62nd sts. D. B. Ross, pastor, 6211 Puget Sound. Engelsk gudstjeneste kl. 7:30 aften.

Immanuel Skand. Luth. kirke, Cromwell. Gudstjenesten indskrives kl. 9:30 aften.

Bethelens Norsk Luth. kirke, hjørne tav Harrison og East G sts. (McKinley Hill) A. H. Thorstein, prest. Søndagsskole og bibelklassen begynder kl. 10. Børn, ungdom og alle indskrives.

Første N. Ev. Luth. kirke, So. Tacoma, Warner og 62nd sts. D. B. Ross, pastor, 6211 Puget Sound. Engelsk gudstjeneste kl. 7:30 aften.

Immanuel Skand. Luth. kirke, Cromwell. Gudstjenesten indskrives kl. 9:30 aften.

Bethelens Norsk Luth. kirke, hjørne tav Harrison og East G sts. (McKinley Hill) A. H. Thorstein, prest. Søndagsskole og bibelklassen begynder kl. 10. Børn, ungdom og alle indskrives.

Første N. Ev. Luth. kirke, So. Tacoma, Warner og 62nd sts. D. B. Ross, pastor, 6211 Puget Sound. Engelsk gudstjeneste kl. 7:30. Pastor Ordal forrettet.

Konfirmantindskrivning lørdag morgen (imorgen) kl. 10 i Den Første Norsk Luth. kirke, syd 12te og I streets, past. Olaf Holens kald. Man møter i kirkenes undertag. Der undervises saavel som det norske sprog. Jesus har befalet os at vi skal undervise barna om salighetens vei. Efterkom derfor Jesu befaling. Send eders børn, I forældre og la dem lære om ham som kom for at "søke og frelse de fortapte." Det som

Mt. View Norsk Luth. kirke, Gudstjenesten først, søndag aften. Kl. 3 paa norsk ved past. Olaf Holen.

Konfirmantindskrivning lørdag morgen (imorgen) kl. 10 i Den Første Norsk Luth. kirke, syd 12te og I streets, past. Olaf Holens kald. Man møter i kirkenes undertag. Der undervises saavel som det norske sprog. Jesus har befalet os at vi skal undervise barna om salighetens vei. Efterkom derfor Jesu befaling. Send eders børn, I forældre og la dem lære om ham som kom for at "søke og frelse de fortapte." Det som

Den Luth. Frikirke

VERDENSKRIGENS STØRSTE

BLUFF.

Hvordan konvoierne i virkeligheten var beskyttet.

Når dampskibene ifjor satte over Atlanterhavet med amerikanske tropper saa fortalte tyske bladene maritime medarbejdere — kaptein Persius inklusive — at disse konvoier var for godt beskyttet af destroyere og lette krydsere til at kunne angripes av u-vaate. Det britiske folk trodte det, det amerikanske trodte det, og, hvad der var mere vigtig, de tyske u-vaatchefer trodte det sandsynlig ogsaa.

Dette var ganske feilagtig, skriver E. A. Cooper i "The New Illustrated." Konvoierne var meget set beskyttet. Det syntes for os, som hadde med konvoierne at gjøre, at være en af krigens største hemmeligheder. Det var et mirakel at der hændte saa lidt. Vi kunde ikke forstaa at tyskerne lot rhanerne gaa' fra sig. Man vil erindre at de ved Nord-Irland angrep et av vores største skibe, som var eskortert af en hel række destroyere, og at det tilslut lykkedes dem at sænke det. Hvis de bare hadde forsøkt systematisk midt paa oceanet!

Jeg forlod Philadelphia sommeren 1918 ombord i en linjedamper som hadde med sig 1,500 amerikanske soldater. Paa den tid hadde en eller flere tyske u-vaate tanket adskillige skibe paa den amerikanske kyst, og vi havde observert en paa vejen til Philadelphia. Imidlertid dampet vi uantastet avgaarde til Halifax, Nova Scotia, for der at gaa' ind i en konvoi. I Halifax blev det os fortalt at u-vaate var observeret i nærheten.

Konvoien var meget værdifuld, baade hvad angik skibe, besætning og ladning. Skibene tilhørte White Star, Cunard, P. & O., Blue Funnel, Bibby og andre velkjendte selskaper. Vort skib hadde en kanon agterut, og sandsynligvis var de fleste af de andre armert paa en lignende maade.

Vi sejet avsted i syv kolonner. I spidsen havde vi en gammel kryds'er — vor eneste beskyttelse til vi kom ca. 500 mil fra Liverpool.

Konvoiens hurtighed var 11 knob. Vi sejet i zik-zak fra dagbry til mørkets frembrud. En dag blev kurset for hvert tiende minut lagt 20 grader om, en anden

den dag 30 grader. Naar den store mængde skibe i konvoien ændret kursen 20 eller 30 grader saa frembold skibenes bredsidde et maal som bredte sig over et meget stort areal. En u-vaat som befandt sig mange miles borte ville ikke kunne ha feilet et slikt maal, og hvis de hadde affyrt flere torpede mot konvoien saa ville ogsaa like mange skibe ha vært viet til undergang. Ingen av os ville ha kunnet se et persiskop paa nogen særlig avstand, og u-vaatens fart under vandet var like stor som konvoiens, overfladehastigheden sandsynligvis vel saa stor som krydseneren.

Dag efter dag var dette programmet, og konvoi efter konvoi satte over Atlanteren uten at se noget til fienden — til vor overvældende forbauselse.

Da vi nærmest os den særlig farlige zone sendte krydseneren ut et saa merkelig signal at vi næsten ikke kunde tro det. Den gav ordre til at apne utover da den var kommet i midten af den første linje skibe. Vi apnet utover og den indtolte sin stilling. Saadampet vi videre "for godt beskyttet til at bli angrebet af u-vaate."

Neste dag ankom der en eskorte paa 10 destroyere, og da disse var med os ved Irlands sydkyst, angrep en u-vaat konvoien. Destroyerne var selvfølgelig straks efter dem med dypvandsbomber. Men hvad skulde vi ha gjort med den midt paa oceanet? Og hvad vilde den ha gjort med os?

DET NYE ORKESTER I K.R.A.

(Forts. fra side 4.) popular symfonikonsert. Det første aar vil begge disse konserter bli holdt i logen. Desuden vil der hver søndag bli holdt eftermiddagskonserter i Calmeyergaens missionshus hvortil der praktisk talt er fri adgang. Den 27. september aapnes sesongen ilogen med et utelukkende norsk program. I det hele tat vil vi lægge mest mulig vekt paa at fremføre norsk musik. Ved siden av disse konserter vil der ogsaa bli holdt konserter ledssaget av korte foredrag om orkestermusikkens vekst. Det vil sandsynligvis bli en række serier. Likeleves vil der bli holdt konserter til forklaring af musikinstrumenternes karakter, saakaldte skolekonserter. Vi kommer sandsynligvis ogsaa til at holde en række kammermusikkonsert. Richard Burgins kontrakt forutsættes i hvert fald at han medvirker i kammermusik. Grundstammen blir Nationalteatrets orkester.

FORBUDSSAKEN.

(Forts. fra side 5.) tvangsforsamlinger isædetfor gjennem at overbevise. Bidrag til avholdsarbeidet har jeg trofast stemt for hvert aar — udtalte hr. Staver, som apnet debatten — men nu vil jeg ikke være med længere. Naar avholdsfolket indkalder utenlandske leger til at chikanere vores videnskapsmænd, synes jeg det gaar for vidt. En slik agitation som i det siste er drevet fra forbudsfolkets side er usmukelig, og tæller vilde protestere mod den maate anderledes tankende blev behandlet paa. Han var overbevist om at pengene blev benyttet i agitationen for forbudet og vilde stemme mot posten.

I samme retning udtalte flere andre repræsentanter sig. Weden stemte imot for at demonstrere mot den maate avholdsarbeidet førtes, og som ledet til den forærvelige surrogatdrinking. Bryn: Jeg har tidligere stemt for disse 100 kroner under forutsetning af at de skal gaa' til sogneskassen og brukes til oplysende foredrag. Hvis det er en direkte

forbudsbivilgning vil jeg stemme imot. Ulverud: Hvis pengene skal benyttes til politisk agitation, kan de ikke haevnes, men hvis de skal være til oplysende avholdsforedrag, saa kan man faa beløpet. Henry Larssen: Saaken er tilspidset af avholdsfolkenes. Jeg har forstaat det slik, at dette har vært en bevilgning til oplysende foredrag for at faa folk frivillig til at slutte sig til avholdsbevegelsen. Hvis ikke avholdsfolket vil bruke pengene paa denne maate, saa blir de ikke utbetalte. — Aamot var enig i at avstemningen i virkeligheten gjaldt for eller mot forbud, og naar det legges til grund, maatte han stemme imot.

Larssen fremsatte forslag om, at posten lyder "Bidrag til oplysningsarbeidet for avholdssaken."

Man gik derpaa over til voting, hvorved Larssens forslag blev vedtagt mot 5 stemmer.

DRAMMENSBANEN.

Om to aar vil elektricitet bli anvendt som drivkraft.

Der er nu gjort et meget vigtig skridt frem mot den tid, da Drammensbanen endelig skal bli elektrisk. Statsbanerne har nemlig i disse dage antat et anbud paa banens elektrificering, leveret i fellesskap av tre store norske firmaer, nemlig aktieselskaperne Norsk Elektrisk & Brown Boveri, Norsk Maskinindustri og Per Kure. Foruten det norske — det var bare dette ene indenlandske anbud — forelæder ogsaa flere utenlandske, men det norske seiret altsaa i konkurransen.

Kraften til banens elektriske drift skal som bekjendt tas fra det meget omtalte Hakavikfald. Det ligger paa Ekersjøens vestside, ikke langt fra Kongborg og skal fuldt utbygget gi omkring 25,000 hestekrafter. Til den første utbygning av kraftstationen leverer Norsk Elektrisk & Brown Boveri dynamoerne og apparatene, mens transformatorerne endnu ikke er bestilt. Fra Hakavik fører to fjernledninger, som bygges av vasdragsvæsenet til transformatorstationen, som ligger i Asker, like ved jernbanelinjen. Transformatorstationens bygninger opføres av statsbanerne, mens Per Kure leverer det elektriske utstyr — tre transformatorer med apparaturutrustning. Hver transformator er paa 25,000 kilowatt — to av dem tænkes for banens vanlige drift, den tredje skal være reserve. De omsetter den 15 perioders enfasestrøm, som paa fjernledningen har en spænding af 55,000 volt til den driftsspænding som jernbanen skal bruke, nemlig 16,000 volt. Selve jernbanens kontaktlinje langs med linjen Kristiania til Drammen skal ogsaa bygges av Per Kure.

Ogsaa rullende material for den elektriske drift er bestilt. Der skal saaledes ved den første anskaffelse leveres 14 fireakslede elektriske boggielokomotiver for lokaltogstrafikken og for langsomme persontog og gods-tog. For hurtigtogstrafikken tænkes 10 lokomotiver, men de er endnu ikke bestilt. Lokomotiverne skal leveres af Per Kure og norsk Maskinindustri og bygges for den mekaniske dels vedkommende paa Thunes mekaniske verksted, hvor ogsaa den samlede montage foregaaer. Lokomotiverne faar en totalvegt af 60 ton og to driftmotorer paa sammen 700 hestekrafter, som kan gi dem en hastighed af indtil 60 kilometer i timen. Trans-

formationen skal være fuldt færdig til drift ved urgangen af 1920 og i begyndelsen af 1921 skalde man kunne reise "elektrisk" til Asker, hvis alt gaar efter planen. Hele elektrificeringen paaregnes at være færdig om to aar.

HANDELSFLAATEN TRÆNGER TELEGRAFISTER FOR RADIO.

U. S. Shipping Board meddeler at handelsflaaten har bruk for mange radio-telegrafister, der er i besiddelse av handelsdepartementets commercial license for denne virksomhet. Ifølge det nye lønsregulativ for radio-mænd i handelsflaaten tjeneste betales 1ste telegrafisten \$125 maaneden og 2den \$10 maaneden og alting frit. Radio-mændene ombord i den amerikanske handelsflaaten skal betragtes som officerer og faa derfor offireres forpleining.

Ethvert skib, der seiler for shipping boardets regning, fører enten en eller to radio-telegrafister ombord. Hvis der er to, er 1ste telegrafist en erfaren mand, der har gjort mange reiser, og 2den mand, en der er nyere i faget. Hvor der bare er en, er denne en mand der har gjort mindst en reise som assistent. Han har som ene telegrafist ombord sædvanligvis rang som '1st operator.'

Automobil Eiere - Se her!

Automobil Gummiringer
Til Spotpris

Biff Bang! Ned kommer priserne paa gummiringe. De falder saa fort, at general High Cost of Living blir helt svimmel — og denne anledning gir samtidig automobileierne en chance, som de aldri i sit liv har haft før, — nu kan de for en gangs skyld faa gummiringe til sin automobil til en rimelig pris.

Gumminger sælges for under Indkjøpspriser

Jeg har kjøpt hele Standard Tire Co.'s lager av automobiltires paa Broadway. Jeg har kjøpt "lock, stock and barrel," som man sier til en pris, som gjør det mulig for mig at sælge gummiringene til saa lave priser, som man for en tid siden vilde anse for umulige.

30x3 PLAIN . . . \$10.50	32x3½ NON-SKID . . . \$16.25
30x3½ NON-SKID . . . \$11.85	34x4 NON-SKID . . . \$23.50

Snak om lave priser. Se engang paa denne prisliste.

Vi tar ikke imot telefonordres. Kom op personlig og hjelpe dig selv. Denne anledning er en ren "låkkerkisen" for automobileiere og denne storartede anledning vil bare være salalænge indtil disse gummiringe er solgt.

Skynd dig om du ønsker Standard Tires til under indkjøpspris. Vi akceptorerer "mail orders." De vil bli ekspeditet saa fort de indløper.

E. S. ROBINSON
ON THE CORNER OF NINTH AND MARKET STS. RIALTO BUILDING

BILLIGE TEPPER.

Krigsdepartementet har besluttet at sælge sit store overskud af tepper til publikum til en pris der ikke overstiger \$6 for bedste sort uldtepper. Beholdningen, der skal sælges, utgjør sammen 2 millioner tepper (blankets) av heluld, blandet uld og bomuld samt bomuldstepper. Salgsarrangementerne er truffet gjennem kommunerne og postkontorene rundt om i landet i likhet med de for tiden paagaaende salg av levnetsmidler tilhørende hæren.

FISH FISH FISH

Best Halibut, per pound	20c
Fresh Salmon (for canning)	15c
Chinook Salmon	25c
Smelts	10c
Don't forget salt herring, largest and best in city, 10c/each, 3 for 25c	
All other kinds of fish at	

MARUSH FISH & OYSTER Co., - McLean Store
1127 Broadway

Right where car stops at 12th st. Go where Scandinavians go
Main 59. Night phones: Proctor 1980, Main 5788

MROHS & JOHNSON

Auto Repair Shop

VI TALER NORSK.
FORD SPECIALISTS. — GAS, OILS AND GREASES.
Main 59. Night phones: Proctor 1980, Main 5788

Open Letter to the Public

HENRY MAHNCKE, Chairman G. SCHUSTER, Secretary P. BEHRENS, Treasurer

EXECUTIVE BOARD TACOMA

Henry Mahncke Rev. K. O. Salzmann G. Schuster P. Behrens Rev. M. Wiechmann A. Wiechbrod A. Mierow J. von Rosenberg J. Geisler

EXECUTIVE BOARD PORTLAND

Ernest Kroner Paul Wessinger A. E. Kern Henry Ellers John Montag John Reischer Geo. Rheinlaender Secretary for Seattle 1335 First ave Seattle, Wash.

Tacoma, Washington

Dear Sir:

The officers of the above organization beg to call your attention to the fact that the German people, especially the women and children, are suffering intensely for the want of foodstuffs such as fats, meat and milk—as a result of the blockade which continued for eight months after the signing of the armistice.

Now we have the opportunity of shipping—with the approbation of the U. S. Government—direct from the Puget Sound district by way of Copenhagen such needed supplies, products of our Northwest Coast, Soil and Industries, providing we can secure the necessary funds to make the purchase and prepay the freight.

Any contribution on your part toward this humanitarian cause of extending the helping hand to these suffering kinsmen will be thankfully received.

The first steamer at our disposal will leave port before the middle of this month, therefore we urge you to act at once and make out your check to either one of the undersigned, or to the German-Austrian Relief Fund, care Bank of California.

Very respectfully,

G. SCHUSTER,
2120 So. C St., Tacoma.

HENRY MAHNCKE,
Longbranch, Wash.

CONTRIBUTIONS

to German and Austrian Relief Committee for the Pacific Northwest:

Please find herewith enclosed
as contribution to the G. and A. Relief Fund.

Name
Address

Bedre Skoverdier

end i vor butik kan ikke findes. Vi har mindre utgifter end andre skovforretninger, derfor kan Du altid spare penge ved at kjøpe hos os.

Cummins & Twining, Shoe Co.

Fourth Floor, California Blvd. 1112 Pacific Ave.

Fra Skandinavien Fra New York
24de august "OSCAR II" 16de september
31de august "HELLIG OLAV" 23de september

FREDERIK VIII UNITED STATES OSCAR II FREDERIK VIII
4. oktober 18. oktober 30. oktober 18. november
Amerika billetter kan nu sendes til Norge eller Danmark pr post eller telegraf. Direkte postforbindelse med Skandinavien. Skandinavien faar pass fra nærmeste konsulat. Kvittering for betalt indtægtskasse eller "exemption" maa forevises.
Godte bekymringshæder i alle klasser.
RESERVER KAHYTSPASS ITIDE.
Nærmere oplysninger hos nærmeste agent eller hovedkontoret.
THE CHILBERG AGENCY, general agenter
702 2nd avenue, Seattle, Wash.
O. M. Overn—Tacoma agenter—J. F. Visell.
FISH FISH FISH